

VI. I. 2 Oceán samsáry lze překročit pouze nezaujatostí a jasným pochopením Skutečnosti.

VÁLMÍKI pokračoval: Tma noci začala brzy ustupovat, tak jako ustupují podmíněnosti mysli, je-li probuzena vnitřní Inteligence. Paprsky světla na východě ozářily vrcholky hor.

Ráma, Lakšmana a všichni ostatní se v tuto požehnanou hodinu probudili a provedli své ranní rituály. Pak už pospíchali k poustevně mudrce Vasišthy, kde mu padli k nohám, a poté, co ho řádně uctili, se spolu s ním odebrali ke královskému dvoru. Dvůr byl zaplněn posluchači, ale bylo tu ticho, že by bylo slyšet spadnout špendlík. Nebeské bytosti i dokonalí mudrci seděli na svých místech. Rámův oddaný pohled byl upřen na mudrce Vasišthu.

VASIŠTHA pravil: Ó Rámo, pamatuješ si, co jsem ti dosud sdělil? Pamatuješ si slova, jež jsou schopna probudit poznání Skutečnosti, poznání Já? Ještě jednou ti osvětlím, jak lze být v dokonalém poznání trvale ustálen.

Oceán *samsáry* neboli omezení koloběhem života a smrti lze překročit nastolením nezaujatosti nepodmíněnou myslí a jasným pochopením Skutečnosti. Vynalož na to veškeré úsilí, Rámo. Jakmile ustane mylné chápání a je jasně nahlédnuta Pravda, pak rozpuštěním všech skrytých sklonů a podmíněností mysli je dosaženo stavu, který je prost utrpení.

Existuje jediné neomezené absolutní Bytí neboli kosmické Vědomí, které nepodléhá dělení na vzájemné protiklady a není ovlivněno představami prostoru a času. Existuje pouze neomezené Vědomí a to si samo představí dvojnost, dualitu. Nelze-li však Neomezené dělit, jak by potom mohla vzniknout dualita? Když to víš, odpoutej se od pocitu ega a raduj se v Já.

Neexistuje mysl, nevědomost ani individuální duše. To jsou představy, jež vznikly u Stvořitele Brahmy. Jakýkoli objekt, jakákoli mysl i s její touhou, to vše je jen jedno jediné kosmické Vědomí, které září v podsvětí, na zemi i na nebi.

Dokud trvají představy zrozené z nevědomosti, dokud je tu vnímání toho, co není neomezené, a dokud je do pasti zvané svět vkládána naděje, do té doby bude člověk zakoušet představy vytvořené myslí. Dokud člověk uvažuje o těle jako o „já“ a spojuje Já s tím, co lze vidět a poznat, dokud je tu touha po objektech a s tím spojený pocit „to je mé“, do té doby tu bude iluze o existenci mysli.

VASIŠTHA pokračoval: Mylná představa o existenci mysli a všeho, co je s ní spojeno, trvá jen do té doby, dokud není v důsledku společnosti osvobozených mudrců zakoušena Pravda a oslabena všechna špatnost. Dokud síla vycházející z jasného nazření Pravdy neotřese s člověkem natolik, aby přestal zakoušet tento svět jako skutečný, do té

doby se bude člověku jevit existence mysli a všeho s ní spojeného jako zcela samozřejmá. Taková představa tu zůstane do té doby, dokud přetrvá touha po zážitcích a s ní spojená silná závislost, jejímiž důsledky jsou špatnost a iluze.

Mylná představa o existenci mysli ustane u člověka, který rozbil klec chtění, tužeb a nadějí, který má srdce čisté a klidné, a nelákají ho tudíž žádná potěšení. Jak by se v něm mohla zrodit mysl, pohlíží-li i na své tělo jako na iluzorní zážitek, na něco, co neexistuje? Mylnou představu jedince neboli *džívy* nezakouší ten, kdo užířel Neomezené a v jehož srdci se rozplynul projevený svět.

Dojde-li falešné vnímání svého konce a v srdci člověka zazáří světlo poznání Já, pak věz, že mysl vyhasla. Není již vidět, je jako suché listí, které spálil oheň. Stav mysli člověka osvobozeného za života, který nahlíží nejvyšší Pravdu a zároveň vnímá projevený svět, se nazývá *sattva*. Není vhodné nazývat ji jako mysl, je to skutečně *sattva* neboli průzračnost, čirost, čistota. Ten, kdo poznal Skutečnost, je bez mysli a ve stavu dokonalé rovnováhy. Žije svůj život lehce a hravě. Třebaže je zaměstnán různými činnostmi, neustále vidí vnitřní světlo. V jeho srdci nejsou žádné sklony a podmíněnosti, proto v něm nevzniknou myšlenky dvojnosti, jednoty či čehokoli dalšího. Ve stavu kvality *sattva* je semínko nevědomosti spáleno, proto z něj žádné mylné představy znovu nevyraší.

Ó Rámo, dosáhl jsi stavu *sattva* a tvá mysl byla spálena ohněm poznání. Co je tímto poznáním? Poznáním je to, že neomezené *Brahman* je skutečně neomezené *Brahman* a projevení světa je jen projevem, jehož skutečnou podstatou je *Brahman*. Samotné projevení, jakým je například tvé tělo, je netečné, neschopné vnímání, neskutečné. To, co je skutečné, je jeho základ, tedy Vědomí. Proč bys měl truchlit a zakoušet smutek? Pokud vnímáš, že všechno je Vědomí, pak není třeba, aby v tobě vznikly představy rozmanitosti. Připomeň si svou základní podstatu, neomezené Vědomí, a opusť představu rozmanitosti. Jsi To, co jsi. Nikoli jako představa, ale to, co je za tím. Jsi sebe-ozařující Bytí. Chvála tobě, chvála kosmickému Bytí, neomezenému Vědomí.